

Nr 64.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1917 kl. 10 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, Ollas A. Ericsson, K. A. Nilson, Antonsson, frih. Fleming, Bäckström, Jacob Larsson, frih. Palmstierna, Källman,* Jeansson i Kalmar, Rune, Månsson, Jonsson i Hökhult,* Knaust, Forssman, Neess, Holmström och von Hofsten.*

* Icke deltagit i justeringen av betänkandet.

Genom proposition, nr 130, av den 23 februari 1917, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att, under förutsättning att Kungl. Maj:ts förut samma dag gjorda framställningar angående vissa åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande bleve av riksdagen bifallna,

dels antaga nedanstående förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918,

dels besluta, att avkastningen av nämnda skatt skulle användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande,

dels ock bland statsverkets inkomster för år 1918 efter rubriken för inkomst- och förmögenhetsskatten upptaga följande rubrik:

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918,
bevillning 30,000,000 kronor.

Det i propositionen upptagna författningsförslaget är av följande lydelse:¹

¹ Författningstexten är återgiven med rättelse av tvenne enligt påpekande från finansdepartementet i propositionen förekommande tryckfel.

Förslag
till
Förordning
om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

En var, som år 1918 annorledes än på grund av efterbeskattning taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, är, med undantag som nedan stadgas, jämväl skyldig att samma år till staten utgöra en särskild skatt under benämning extra inkomst- och förmögenhetsskatt, vilken i förhållande till det för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet påföres samtidigt men utan sammanblandning med sistnämnda skatt.

2 §.

1 mom. Här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av högst 6,000 kronor, är från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt fri.

2 mom. Annan enskild skattskyldig samt andra juridiska personer än inländska aktiebolag och solidariska bankbolag utgöra extra inkomst- och förmögenhetsskatt med 1.8 procent av det taxerade beloppet, om eller till den del detta ej överstiger 6,000 kronor.

3 mom. Av andra skattskyldiga än nyssnämnda bolag utgöres extra inkomst- och förmögenhetsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

6,000 kronor	men ej	8,000 kronor,	med	2·1 %
8,000	»	»	»	2·5 %
12,000	»	»	»	2·9 %
20,000	»	»	»	3·3 %
30,000	»	»	»	3·7 %
50,000	»	»	»	4·1 %
80,000	»	»	»	4·5 %
150,000	»	»	»	5 %

3 §.

Extra inkomst- och förmögenhetsskatt av inländskt aktiebolag eller solidariskt bankbolag utgår, om till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerad inkomst icke överstiger 4 % av bolagets kapital, med 1 krona 26 öre för varje 100-tal av det taxerade beloppet.

Om den taxerade inkomsten överstiger 4 % av bolagets kapital, utgår, för varje fullt 100-tal kronor av det taxerade beloppet, extra inkomst- och förmögenhetsskatt med följande belopp, nämligen

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Inkomstskatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Inkomstskatt per 100 kr.
överstiger 4 men ej $4\frac{1}{4}$ %	1·29	överstiger 9 men ej $9\frac{1}{3}$ %	1·77
» $4\frac{1}{4}$ » » $4\frac{1}{2}$ »	1·32	» $9\frac{1}{3}$ » » $9\frac{2}{3}$ »	1·80
» $4\frac{1}{2}$ » » $4\frac{3}{4}$ »	1·35	» $9\frac{2}{3}$ » » 10 »	1·83
» $4\frac{3}{4}$ » » 5 »	1·38	» 10 » » $10\frac{1}{3}$ »	1·86
» 5 » » $5\frac{1}{3}$ »	1·41	» $10\frac{1}{3}$ » » $10\frac{2}{3}$ »	1·89
» $5\frac{1}{3}$ » » $5\frac{2}{3}$ »	1·44	» $10\frac{2}{3}$ » » 11 »	1·92
» $5\frac{2}{3}$ » » 6 »	1·47	» 11 » » $11\frac{1}{3}$ »	1·95
» 6 » » $6\frac{1}{3}$ »	1·50	» $11\frac{1}{3}$ » » $11\frac{2}{3}$ »	1·98
» $6\frac{1}{3}$ » » $6\frac{2}{3}$ »	1·53	» 12 » » $12\frac{1}{2}$ »	2·04
» $6\frac{2}{3}$ » » 7 »	1·56	» $12\frac{1}{2}$ » » 13 »	2·07
» 7 » » $7\frac{1}{3}$ »	1·59	» 13 » » $13\frac{1}{2}$ »	2·10
» $7\frac{1}{3}$ » » $7\frac{2}{3}$ »	1·62	» $13\frac{1}{2}$ » » 14 »	2·13
» $7\frac{2}{3}$ » » 8 »	1·65	» 14 » » $14\frac{1}{2}$ »	2·16
» 8 » » $8\frac{1}{3}$ »	1·68	» $14\frac{1}{2}$ » » 15 »	2·19
» $8\frac{1}{3}$ » » $8\frac{2}{3}$ »	1·71	» 15 » » $15\frac{1}{2}$ »	2·22
» $8\frac{2}{3}$ » » 9 »	1·74	» $15\frac{1}{2}$ » » 16 »	2·25

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Inkomstskatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Inkomstskatt per 100 kr.
överstiger 16 men ej 16 ¹ / ₃ %	2·28	överstiger 29 men ej 30 %	2·79
» 16 ¹ / ₃ » » 17 »	2·31	» 30 » » 32 »	2·82
» 17 » » 17 ¹ / ₂ »	2·34	» 32 » » 34 »	2·85
» 17 ¹ / ₂ » » 18 »	2·37	» 34 » » 36 »	2·88
» 18 » » 18 ¹ / ₂ »	2·40	» 36 » » 38 »	2·91
» 18 ¹ / ₂ » » 19 »	2·43	» 38 » » 40 »	2·94
» 19 » » 19 ¹ / ₂ »	2·46	» 40 » » 45 »	2·97
» 19 ¹ / ₂ » » 20 »	2·49	» 45 » » 50 »	3·00
» 20 » » 21 »	2·52	» 50 » » 55 »	3·03
» 21 » » 22 »	2·55	» 55 » » 60 »	3·06
» 22 » » 23 »	2·58	» 60 » » 65 »	3·09
» 23 » » 24 »	2·61	» 65 » » 75 »	3·12
» 24 » » 25 »	2·64	» 75 » » 85 »	3·15
» 25 » » 26 »	2·67	» 85 » » 90 »	3·18
» 26 » » 27 »	2·70	» 90 » » 95 »	3·21
» 27 » » 28 »	2·73	» 95 » » 100 »	3·24
» 28 » » 29 »	2·76	» 100 %	3·27

4 §.

Till ledning vid uträknandet av extra inkomst- och förmögenhets-skatten utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

5 §.

Är fråga om äkta makar, skall i tillämpliga delar gälla vad beträffande makars skattskyldighet är stadgat i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

6 §.

Den extra inkomst- och förmögenhetsskatten debiteras, uppbäres och redovisas i enahanda ordning som inkomst- och förmögenhetsskatten och i samband med denna.

7 §.

Besvär rörande tillämpningen av denna förordning anföras och fullföljas på sätt i gällande uppbörsreglementen är föreskrivet för klagan

över obehörig eller oriktig debitering, dock att besvär hos konungens befallningshavande må ingivas inom natt och år, efter det skatten vederbörande avfordrats.

8 §.

Därest efter anförda besvär över prövningsnämnds eller kammarrättens beslut taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt ändras eller sådan taxering varder någon för år 1918 åsatt, vidtages den jämkning i redan påförd extra inkomst- och förmögenhetsskatt eller den påföring av sådan skatt, som därav må föranledas.

9 §.

Om någon på grund av efterbeskattning påföres särskild inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918, skall, om efterbeskattningen därtill föranleder, extra inkomst- och förmögenhetsskatt påföras honom till behörigt belopp. Sådan skattepåföring sker i sammanhang med efterbeskattningen till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Har den skattskyldige avlidit, gäller ifråga om påföring av extra inkomst- och förmögenhetsskatt enligt denna § vad i 22 § av förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för motsvarande fall stadgas.

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt ovan omfördälda statsrådsprotokoll anført vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t, får utskottet hänvisa till propositionen.

Till utskottet hava jämväl överlämnats tre i anledning av propositionen väckta motioner.

I motion I:123, av herr *Söderberg*, hemställes, »att riksdagen måtte besluta, att sådana föreningar, som icke genom ekonomisk verksamhet bereda sig eller sina medlemmar ekonomisk vinst, befrias från skyldigheten att erlagga extra inkomst- och förmögenhetsskatt,» och har motionären tillika hemställt, att bevillningsutskottet måtte föreslå härför erforderliga ändringar och tillägg i Kungl. Maj:ts författningsförslag.

*Motion
I: 123.*

I motion II:363 har herr *E. A. Nilson* i Örebro anført följande:
»I propositionen nr 130 med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m. har Kungl. Maj:t föreslagit, att i

*Motion
II: 363.*

riket mantalsskriven svensk medborgare, som taxeras för högst 6,000 kronors inkomst, skall vara från dylik beskattning befriad. För taxerad inkomst överstigande 6,000 kronor skulle skatten utgå efter viss stigande skala, som i propositionen anföres i § 2 mom. 3.

På grund av oerhört stegrade levnadskostnader samt penningevärdets fallande synes det mig nödvändigt att höja gränsen för skattefriheten till åtminstone 10,000 kronor. Kungl. Maj:t har själv erkänt dessa skattebetalares tryckta belägenhet, då i en annan till riksdagen avlämnad proposition föreslagits, att krigstidstillägg skulle utgå till statstjänare, vilkas sammanlagda inkomster av statsmedel ej överstiga ett belopp av 9,600 kronor.

Den minskning, som en dylik skattefrihet skulle framkalla i det beräknade totala skattebeloppet, kan med lätthet kompenseras genom en måttlig skärpning i skatteskalen för högre inkomstbelopp. Jag tillåter mig härmed föreslå följande skala i mom. 3.

11,000 kronor	men ej	15,000 kronor	med 3 procent
15,000	»	20,000	» 3'5 »
20,000	»	30,000	» 4 »
30,000	»	50,000	» 4'5 »
50,000	»	80,000	» 5 »
80,000	»	150,000	» 6 »
150,000	»		» 7 »

På grund av denna skala utgöra de skattebelopp och de procenttal på den taxerade inkomsten följande:

Taxerad inkomst	Enligt mitt förslag		Enligt Kungl. Maj:ts proposition	
	Skattebelopp	Skatteprocent	Skattebelopp	Skatteprocent
15,000 kronor	150 kronor	1 procent	229 kronor	1'53 procent
20,000 »	325 »	1'63 »	374 »	1'87 »
30,000 »	725 »	2'42 »	704 »	2'34 »
50,000 »	1,625 »	3'25 »	1,444 »	2'89 »
80,000 »	3,125 »	3'91 »	2,674 »	3'34 »
150,000 »	7,325 »	4'88 »	5,824 »	3'88 »

En skatteprocent av 5 procent uppnås vid 158,750 kronors inkomst och av 6 procent först vid 317,500 kronors inkomst.

En beräkning utförd på grund av det statistiska material som förefinnes i byråchefen I. Flodströms finansstatistiska utredningar VII har ådagalagt, att det totala skattebelopp, som skulle inflyta på grund av denna nya skala, ganska nära överensstämmer med det ur skalan i propositionen beräknade och i varje fall ej överstiger det senare.

Verkan av den av mig ifrågasatta ändringen belyses av här bifogade grafiska framställning (Bilaga).*

Beträffande de i 2 mom. av § 2 omnämnda skattskyldiga så torde den förändring erfordras, att inkomstbelopp överstigande 6,000 kronor men ej 10,000 kronor beskattas med t. ex. 2⁴ procent.

Vad slutligen beskattningen av inländska aktiebolag och solidariska bankbolag beträffar torde den behöva något modifieras. Lika litet som en enskild person, vars inkomst ej uppgår till 10,000 kronor, för en extra ordinär beskattning av föreliggande slag utgör ett lämpligt skatteobjekt, så torde ett bolag, vars taxerade inkomst understiger 4 å 5 procent av bolagets kapital, utgöra ett sådant. Det synes tvärt om vara billigt, att dessa ävenledes helt befrias från denna extra beskattning. Minskningen i det totala skattebeloppet genom en dylik åtgärd skulle rikligen kompenseras genom en ringa höjning av skattesatserna för bolag med högre inkomster, t. ex. 0¹ procent för alla, där nettointkomsten överstiger 15 procent å kapitalet. Då emellertid dessa bolag torde utgöra synnerligen lämpliga skatteobjekt, vore det ej obilligt, att något höja skatteskalan för dessa, så att stegringen i skalan, som nu för varje intervall utgör 0⁰³ procent, från och med den intervall, där den uppnådda procenten är 2²² procent, höjdes till 0⁰⁵ procent. Procentsatsen för ett bolag, vars inkomst uppgår till hela aktiekapitalet, skulle då få skatteprocenten höjd från 3²⁷ procent till 3⁹⁷ procent, vilket ej torde vara oskäligt. Om bolag under 4 procent å sitt kapital befrias från beskattning, så torde till förekommande av ojämnhet vid skalans början densamma något avrundas, t. ex. så att densamma vid 4 procent börjar med 0¹ procent och sedan stiger med 0² procent i intervallen, tills densamma vid 6 procent inkomst för bolaget når de i propositionen föreslagna 1⁵ procent.

Jag har icke ansett det vara behövt att utarbeta förslag till ändringar i författningsförslaget. I den mån de framställningar som gjorts härövan vinna beaktande inom bevillningsutskottet, lära därav påkallade ändringar bäst verkställas inom utskottet.

I den kungl. propositionen föreslås vidare, att riksdagen må besluta, att avkastningen av nämnda skatt skall användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lands- och sjöförsvarets stärkande, vadan propositionen om skatteförslaget är framställd under den förutsättningen, att Kungl. Maj:ts framställningar angående vissa åtgärder för försvarets stärkande varda av riksdagen bifallna. — Jag finner det ej lämpligt, att en förhöjning av en ständig skatterubrik, även om förhöjningen föränledes

* Ej här intagen.

av en ändrad skattesats eller av ett särskilt skattetillägg, avses för särskilt ändamål. Det kan medföra olägenheter och konsekvenser, som riksdagen ej nu kan överblicka. Utan att ingå något närmare på finansplanen nr 2, ofullständig som även den är, framgår det otvetydigt, att den extra skatten är behövlig, hur än riksdagens beslut rörande Kungl. Maj:ts framställningar rörande lant- och sjöförsvarets stärkande må komma att utfalla. Jag yrkar således avslag å den kungl. propositionen i denna del.

Jag tillåter mig alltså på grund av det anförda hemställa, att riksdagen måtte besluta de ändringar i Kungl. Maj:ts förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918, som jag här ovan närmare angivit.»

*Motion
II: 391.*

Slutligen har i motion II: 391 friherre *Palmstierna* föreslagit, »att riksdagen med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition nr 130 måtte *dels* avslå det för propositionens godkännande föreslagna villkoret samt att avkastningen av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten skall uteslutande användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande, *dels* besluta att 2 § mom. 3 måtte erhålla följande ändrade lydelse:

2 § 3 mom.	»Av andra skattskyldiga	—	—	—	—
150,000 kronor	men ej	250,000 kronor	med	5	%
250,000	»	400,000	»	5.5	%
400,000	»	650,000	»	6.0	%
650,000	»	1,000,000	»	6.5	%
1,000,000	»		»	7.0	%

Beträffande motiveringarna för herr Söderbergs och friherre *Palmstiernas* förslag torde utskottet få hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Den genom förevarande proposition föreslagna nya extraordinära skatten har, såsom departementschefen framhållit, fått karaktären av ett provisoriskt tillägg till gällande inkomst- och förmögenhetsskatt. Någon särskild taxering skulle icke behöva förekomma, och beskattningsnämnderna skulle icke alls få någon befattning med den nya skatten. Påföringen av densamma bleve huvudsakligen en debiteringsangelägenhet.

I överensstämmelse härmed står, att för den subjektiva skattskyldigheten utan vidare skola gälla samma regler som beträffande inkomst- och förmögenhetsskatten. En sak för sig är härvid, att av hänsyn till den subjektiva skatteförmågan skatteplikten, vad angår i riket mantalsskrivna

svenska medborgare, avses skola inträda först vid ett taxerat belopp av mer än 6,000 kronor och omfatta allenast det överskjutande beloppet.

I motionen I: 123 har emellertid herr Söderberg föreslagit det undan-^{Skattefrihet för s. k. ideella föreningar.} tag i fråga om den subjektiva skattskyldigheten, att extra inkomst- och förmögenhetsskatt icke skulle behöva erläggas av s. k. ideella föreningar. Detta förslag är givetvis att betrakta såsom ett uttryck för motionärens uppfattning, att dylika föreningar överhuvud taget borde vara befriade från skyldighet att erlägga skatt för inkomst och förmögenhet. Såsom i motionen erinrats, har nämligen herr Söderberg vid tvenne tidigare tillfällen, 1912 i förening med sex medmotionärer och 1914 ensam, motionsvis framfört sin berörda uppfattning utan att dock för densamma kunna vinna riksdagens bifall ens vid det senare tillfället, då yrkandet innefattade allenast en objektiv utredning, »huruvida och i vad mån» den ifrågasatta skattefriheten borde komma till stånd. Vid båda tillfällena hade bevillningsutskottet förordat utredning i ämnet, vilken ståndpunkt godkäfts i andra kammaren, varemot första kammaren beslutat i enlighet med förekomna reservationer med yrkanden om avslag å motionärens framställningar.

Med avseende å motionärens nu föreliggande förslag vill utskottet, oberoende av den ståndpunkt utskottet till äventyrs kunde vilja intaga till hithörande principfråga, såsom sin åsikt framhålla, att den nya beskattningens natur av provisoriskt tillägg till den ordinarie inkomst- och förmögenhetsskatten rationellt sett bör utesluta avvikelser på förevarande punkt från den ordinarie skatten. Några särskilda praktiska skäl för skattefrihet i föreliggande fall hava ej heller framlagts av motionären och torde näppeligen vara att uppställa. Utskottet får därför avstyrka bifall till motionen.

Vid bedömandet av propositionens skattetariffer (2 och 3 §§) är att märka följande. Man har vid deras uppställande utgått från en viss skattesumma, 30,000,000 kronor, som funnits bära anskaffas genom ifrågasatt beskattning. Denna summa har fördelats, efter samma proportion som den ordinarie inkomst- och förmögenhetsskatten, med $\frac{2}{5}$ på bolagen, aktiebolag och solidariska bankbolag, och $\frac{3}{5}$ på övriga skattskyldiga. Inom vardera gruppen har vidare skattetariffen gjorts, så vitt möjligt, proportionell mot skattesatserna för inkomst- och förmögenhetsskatten, vilket beträffande i riket mantalsskrivna svenska medborgare innebär, att, sedan 6,000 kronor undantagits, återstoden beskattas proportionellt mot den skatteprocent, som enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt tillämpas för hela det taxerade beloppet.

Skatte-
tarifferna.

Herr E. A. Nilson i Örebro har i sin motion förordnat, att nyssnämnda skattefria belopp, i betraktande av de stegrade levnadskostnaderna och penningvärdets fall, måtte höjas till 10,000 kronor, ävensom att inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilkas inkomst ej uppgått till 4 procent av kapitalet, skulle av billighetsskal vara fria från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt. För säkerställande av den beräknade skatteintäkten skulle man i stället skärpa tarifferna på högre inkomststadier.

I den av friherre Palmstierna väckta motionen har påyrkats, att skatteprogressionen i den för andra än bolag avsedda tariffen (2 § 3 mom.) skulle fortsättas upp till 7 procent, vilken skattesats skulle gälla för den del av taxerat belopp, som överstege 1,000,000 kronor.

Vid övervägande av de förslag till ändrade skattetariffer, som sålunda motionsvis framlagts, har utskottet blivit övertygat om lämpligheten av vissa ändringar i Kungl. Maj:ts förslag. I första rummet har utskottet funnit hänsynen till vederbörandes skatteförmåga kräva viss lindring i den nya skattebördan för enskilda inkomsttagare med lägre inkomster. Att härvid gå så långt som till undantagande från skattskyldighet av ända till 10,000 kronor, synes dock icke vara tillräckligt motiverat. För vinnande av förevarande syfte torde vara tillfyllest och även lämpligare att i stället sänka procentsatserna på de lägsta trappstegen i tariffen nämligen för belopp mellan 6,000 och 10,000 kronor. Ersättning för därigenom minskad skatteinkomst anser även utskottet med fog kunna tagas genom fortgående skärpning för högre liggande belopp. De tekniska procenttalen i tariffen finge med avseende härå höjas redan ovanför 12,000 kronor och denna höjning synes skäligen kunna, såsom ock herr Nilson tänkt sig, fortgå till en maximiprocent av 7 % för belopp liggande över 150,000 kronor. I enlighet med dessa grunder har inom utskottet med sakkunnigt biträde utarbetats följande förslag till tariff i 2 § 3 mom.:

6,000 kronor	men ej	8,000 kronor	med 1.5 %.
8,000	» » »	10,000	» » 2 »
10,000	» » »	12,000	» » 2.5 »
12,000	» » »	15,000	» » 3 »
15,000	» » »	20,000	» » 3.5 »
20,000	» » »	30,000	» » 4 »
30,000	» » »	50,000	» » 4.5 »
50,000	» » »	80,000	» » 5 »
80,000	» » »	150,000	» » 6 »
150,000	»		7 »

Konsekvensen av denna tariffs upptagande i 3 mom. kräver en motsvarande sänkning av skattesatsen i 2 mom. eller till 1.2 procent.

Vad bolagen beträffar, innebär herr E. A. Nilsons förslag om skattefrihet, så snart inkomsten ej motsvarat viss normal minimiavkastning av kapitalet, en ny princip för vår inkomstbeskattning i egentlig mening. I förordningen om krigskonjunkturskatt, vilken skatt huvudsakligen har karaktären av objektskatt, finnes emellertid en dylik bestämmelse, i det bolag, vars inkomstprocent ej överstiger 5, är skattefritt. Den danska merinkomstbeskattningen, som är lagd såsom verklig inkomstskatt, har jämväl upptagit en motsvarande förutsättning för bolags skattskyldighet, nämligen att inkomsten utgör minst 5 procent av kapitalet.

Då den extra inkomst- och förmögenhetsskatten i likhet med krigskonjunkturskatten utgör ett led i den av krigstidens extraordinära krav framkallade provisoriska skattebelastningen, synes det utskottet rättvist och billigt att jämväl här såsom villkor för skattskyldighet fastslås en viss minimirelation mellan inkomsten och kapitalet. De bolag, som här kunna komma i fråga, torde ofta vara sådana, som endast med stora svårigheter kunnat hålla verksamheten uppe under de av krigstiden vållade svårigheterna för handel och industri. I den mån de kunnat begagna krigskonjunkturerna till sin fördel få de ju en annan ställning. Krigskonjunkturskatteförordningen har emellertid presumerat, att ett bolag, som icke förtjänat mera än 5 procent på sitt kapital, icke haft någon krigskonjunkturvinst. Det synes utskottet vara rationellt och lämpligt att här välja samma gränstal och således på förevarande punkt stadga samma förutsättning för skattskyldighet till extra inkomst- och förmögenhetsskatt som redan gäller i fråga om krigskonjunkturskatten.

Fastställande av en dylik gräns för skattskyldighetens inträde tarvar emellertid, att den begynnande skattskyldigheten träffas av jämförelsevis mildare skattesatser än fallet är med den i propositionen (3 §) upptagna tariffen. Utskottet har härvid såsom lägsta skatteprocent valt 0.36. Minimum i den förra tariffen, 1.26 %, skulle överskridas vid en inkomstprocent av mera än $6\frac{2}{3}$. Vid en inkomstprocent av $15\frac{1}{2}$ —16 sammanfaller utskottets skattesats med den i propositionen föreslagna för att sedermera bli mera skärpt än denna. Maximum i den sistnämnda är 3.27 %, när inkomsten överstiger 100 procent av kapitalet, vilken skattesats utskottets tariff överskrider redan vid en inkomstprocent av mer än 36 för att under fortsatt stegring nå sitt maximum, 4 %, när inkomstprocenten överstiger 100.

Vid de ändrade skattetariffernas uppställande har utskottet sökt iakttaga, att proportionen i skattesummans fördelning mellan bolagen och övriga skattskyldiga skulle bibehållas. Någon mindre förskjutning till större anpart för den sistnämnda gruppen torde dock vara att förutse.

Skattens avkastning.

Den totala avkastningen av extra inkomst- och förmögenhetsskatten enligt utskottets tariffer kommer, enligt vad utskottet beräknat, att ej oväsentligt överstiga den i propositionen förutsatta skatteintäkten. Utskottet har härvid ansett sig kunna räkna med en ökning av åtminstone 2,000,000 kronor, i följd varav totalavkastningen skulle uppgå till 32,000,000 kronor.

Jämförande tabeller.

Till åskådliggörande av verkningarna på olika inkomststadier av Kungl. Maj:ts förslag och utskottets förslag har utskottet låtit utarbета och vid detta betänkande i *bilaga II* foga ett par jämförande tabeller, av vilka tabell I avser andra skattskyldiga än bolag och tabell II bolagen. Av dessa tabeller framgår även förhållandet i olika inkomstlagen mellan den ordinarie inkomst- och förmögenhetsskatten och den extra. Därjämte hava utförts summorna av bådadera enligt såväl propositionen som utskottets förslag. Tabell I utvisar t. ex. beträffande i riket mantalsskrivna svenska medborgare, att ett taxerat belopp av 20,000 kronor betecknar den ungefärliga gräns, under vilken utskottets förslag är lindrigare än Kungl. Maj:ts, medan ovanför denna gräns motsatta förhållandet inträder, ävensom att vid ett taxerat belopp av något mera än 150,000 kronor den extra skatten enligt utskottets förslag överstiger den ordinarie, ett förhållande som icke på något stadium kan inträffa enligt propositionen.

I en jämväl bifogad tabell III lämnas en på utskottets förslag grundad jämförelse mellan enskilda och bolag i avseende å den extra inkomst- och förmögenhetsskatten i procent av taxerade beloppen. Vid bedömandet av tabellens siffror får dock ihågkommas, hurusom bolagens inkomster, till den del de utdelas bland delägarna, bliva hos dessa ånyo beskattade.

Vad själva författningstexten beträffar, hava 2 och 3 §§ givetvis måst delvis omformuleras med hänsyn till utskottets tarifförslag. Härutöver har ej syntts påkallad någon annan ändring än en förtydligande komplettering av 2 mom. i 2 §.

Skattemedlens användning.

Med avseende å skattemedlens användning har i förevarande proposition föreslagits, att desamma skulle användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande, och har såsom för-

utsättning för skattens påläggande angivits, att Kungl. Maj:ts framställningar angående berörda åtgärder bleve av riksdagen bifallna.

I de ovannämnda motionerna av herr E. A. Nilson och friherre Palmstierna har yrkats avslag å propositionen i vad den avser skattemedlens användning för visst ändamål. Motionärerna hava förordat den nya skatteförordningens antagande utan dylikt villkor.

Sedan Kungl. Maj:t i proposition nr 72 framlagt förslag rörande omförmälda särskilda åtgärder för försvarets stärkande, har riksdagen numera fattat beslut i anledning av nämnda proposition och därvid avslagit större delen av de anslag, som i densamma äskats. Den av Kungl. Maj:t angivna förutsättningen för extra inkomst- och förmögenhetsskatten har följaktligen bortfallit.

Emellertid har Kungl. Maj:t i proposition, nr 373, av den 1 innevarande juni, med förslag till ny inkomstberäkning för 1918 års riksstat m. m., räknat med den extra inkomst- och förmögenhetsskatten för annat ändamål än det i propositionen nr 130 angivna, nämligen till bestridande av neutralitetskostnader och andra kristidsutgifter.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit och på grund av vad utskottet även eljest i samband med beräkningen av bevillningarna för år 1918 inhämtat rörande statsverkets behov av inkomster, har utskottet funnit detta behov ofrånkomligt påkalla upptagandet av ifrågavarande extra skattetitel i 1918 års riksstat.

Under åberopande av det ovan anförda får utskottet alltså hemställa,

1:o) att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt icke kunnat oförändrat bifallas, måtte antaga samma förslag med de ändringar, utskottets vid detta betänkande såsom bilaga I fogade författningsförslag utvisar;

2:o) att Kungl. Maj:ts förslag, att avkastningen av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten skulle användas till täckande av anslag för särskilda åtgärder för lant- och sjöförsvarets stärkande, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda; samt

3:o) att de i detta betänkande behandlade motionerna:

I: 123, av herr *Söderberg*,
II: 363, av herr *E. A. Nilson* i Örebro, samt
II: 391, av friherre *Palmstierna*,
må anses besvarade genom vad utskottet under
1:o) och 2:o) hemställt.

I anledning av vad Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit i fråga om beräkningen av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1918 och dess upptagande under särskild rubrik i nämnda års riksstat kommer utskottet att avgiva yttrande i annat sammanhang, vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 9 juni 1917.

På bevillningsutskottets vägnar

K. G. KARLSSON.

Bilaga I.

Förslag

till

Förordning

om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

En var, som år 1918 annorledes än på grund av efterbeskattning taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, är, med undantag som nedan stadgas, jämväl skyldig att samma år till staten utgöra en särskild skatt under benämning extra inkomst- och förmögenhetsskatt, vilken i förhållande till det för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet påföres samtidigt men utan sammanblandning med sistnämnda skatt.

2 §.

1 mom. Här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av högst 6,000 kronor, är från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt fri.

2 mom. Annan enskild skattskyldig än i riket mantalsskriven svensk medborgare samt andra juridiska personer än inländska aktieföretag och solidariska bankbolag utgöra extra inkomst- och förmögenhetsskatt med 1.2 procent av det taxerade beloppet, om eller till den del detta ej överstiger 6,000 kronor.

3 mom. Av andra skattskyldiga än nyssnämnda företag utgöres extra inkomst- och förmögenhetsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

6,000 kronor men ej	8,000 kronor med 1.5 %.
8,000 » » »	10,000 » » 2 »
10,000 » » »	12,000 » » 2.5 »
12,000 » » »	15,000 » » 3 »
15,000 » » »	20,000 » » 3.5 »
20,000 » » »	30,000 » » 4 »
30,000 » » »	50,000 » » 4.5 »
50,000 » » »	80,000 » » 5 »
80,000 » » »	150,000 » » 6 »
150,000 » » »	7 »

3 §.

Inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilkas till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst icke överstiger fem procent av bolagets kapital, äro fria från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Överstiger den taxerade inkomsten fem procent av kapitalet, utgöres av sådant bolag, för varje fullt hundratal kronor av det taxerade beloppet, extra inkomst- och förmögenhetsskatt med följande belopp:

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 5 men ej $5\frac{1}{3}$ %	0.56	överstiger $10\frac{1}{3}$ » » $10\frac{2}{3}$ »	1.86
» $5\frac{1}{3}$ » » $5\frac{2}{3}$ »	0.56	» $10\frac{2}{3}$ » » 11 »	1.89
» $5\frac{2}{3}$ » » 6 »	0.76	» 11 » » $11\frac{1}{3}$ »	1.92
» 6 » » $6\frac{1}{3}$ »	0.96	» $11\frac{1}{3}$ » » $11\frac{2}{3}$ »	1.95
» $6\frac{1}{3}$ » » $6\frac{2}{3}$ »	1.16	» $11\frac{2}{3}$ » » 12 »	1.98
» $6\frac{2}{3}$ » » 7 »	1.36	» 12 » » $12\frac{1}{3}$ »	2.01
» 7 » » $7\frac{1}{3}$ »	1.56	» $12\frac{1}{2}$ » » 13 »	2.04
» $7\frac{1}{3}$ » » $7\frac{2}{3}$ »	1.59	» 13 » » $13\frac{1}{2}$ »	2.07
» $7\frac{2}{3}$ » » 8 »	1.62	» $13\frac{1}{2}$ » » 14 »	2.10
» 8 » » $8\frac{1}{8}$ »	1.65	» 14 » » $14\frac{1}{3}$ »	2.13
» $8\frac{1}{8}$ » » $8\frac{2}{8}$ »	1.68	» $14\frac{1}{3}$ » » 15 »	2.16
» $8\frac{2}{8}$ » » 9 »	1.71	» 15 » » $15\frac{1}{2}$ »	2.20
» 9 » » $9\frac{1}{8}$ »	1.74	» $15\frac{1}{2}$ » » 16 »	2.25
» $9\frac{1}{8}$ » » $9\frac{2}{8}$ »	1.77	» 16 » » $16\frac{1}{2}$ »	2.30
» $9\frac{2}{8}$ » » 10 »	1.80	» $16\frac{1}{2}$ » » 17 »	2.35
» 10 » » $10\frac{1}{3}$ »	1.85	» 17 » » $17\frac{1}{2}$ »	2.40

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 17 ¹ / ₂ men ej 18	2 45	överstiger 34 » » 36 »	3 25
» 18 » » 18 ¹ / ₂ »	2 50	» 36 » » 38 »	3 30
» 18 ¹ / ₂ » » 19 »	2 55	» 38 » » 40 »	3 35
» 19 » » 20 »	2 60	» 40 » » 45 »	3 40
» 20 » » 21 »	2 65	» 45 » » 50 »	3 45
» 21 » » 22 »	2 70	» 50 » » 55 »	3 50
» 22 » » 23 »	2 75	» 55 » » 60 »	3 55
» 23 » » 24 »	2 80	» 60 » » 65 »	3 60
» 24 » » 25 »	2 85	» 65 » » 70 »	3 65
» 25 » » 26 »	2 90	» 70 » » 75 »	3 70
» 26 » » 27 »	2 95	» 75 » » 80 »	3 75
» 27 » » 28 »	3 00	» 80 » » 85 »	3 80
» 28 » » 29 »	3 05	» 85 » » 90 »	3 85
» 29 » » 30 »	3 10	» 90 » » 95 »	3 90
» 30 » » 32 »	3 15	» 95 » » 100 »	3 95
» 32 » » 34 »	3 20	» 100	4 00

4 §.

Till ledning vid uträknandet av extra inkomst- och förmögenhetsskatten utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

5 §.

Är fråga om äkta makar, skall i tillämpliga delar gälla vad beträffande makars skattskyldighet är stadgat i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

6 §.

Den extra inkomst- och förmögenhetsskatten debiteras, uppbäres och redovisas i enahanda ordning som inkomst- och förmögenhetsskatten och i samband med denna.

7 §.

Besvär rörande tillämpningen av denna förordning anföras och fullföljas på sätt i gällande uppbördsreglementen är föreskrivet för klagan
Bihang till riksdagens protokoll 1917. 7 saml. 53 häft. (Nr 64.) 3

över obehörig eller oriktig debitering, dock att besvär hos Konungens befallningshavande må ingivas inom natt och år, efter det skatten vederbörande avfordrats.

8 §.

Därest efter anförda besvär över prövningsnämnds eller kammarrettens beslut taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt ändras eller sådan taxering varder någon för år 1918 åsatt, vidtages den jämkning i redan påförd extra inkomst- och förmögenhetsskatt eller den påföring av sådan skatt, som därav må föranledas.

9 §.

Om någon på grund av efterbeskattning påföres särskild inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918, skall, om efterbeskattningen därtill föranleder, extra inkomst- och förmögenhetsskatt påföras honom till behörigt belopp. Sådan skattepåföring sker i sammanhang med efterbeskattningen till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Har den skattskyldige avlidit, gäller i fråga om påföring av extra inkomst- och förmögenhetsskatt enligt denna § vad i 22 § av förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för motsvarande fall stadgas.

Bilaga II.

Tabell I.

Andra skattskyldiga än inländska aktiefbolag och solidariska bankbolag. (2 §.)

Till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp.	Inkomst- och förmögenhets-skatt.	I riket mantalsskrivna svenska medborgare. (2 § 1 mom.)				Andra hithörande skattskyldiga. (2 § 2 mom.)			
		Enligt propositionen.		Enligt delegerades förslag.		Enligt propositionen.		Enligt delegerades förslag.	
		Extra inkomst- och förmögenhetsskatt.	Summa av inkomst- och förmögenhets-skatt samt extra inkomst- och förmögenhetsskatt.	Extra inkomst- och förmögenhetsskatt.	Summa av inkomst- och förmögenhets-skatt samt extra inkomst- och förmögenhetsskatt.	Extra inkomst- och förmögenhetsskatt.	Summa av inkomst- och förmögenhets-skatt samt extra inkomst- och förmögenhetsskatt.	Extra inkomst- och förmögenhetsskatt.	Summa av inkomst- och förmögenhets-skatt samt extra inkomst- och förmögenhetsskatt.
Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
6,000	135	0	135	0	135	108	243	72	217
8,000	195	42	237	30	225	150	345	102	297
10,000	265	92	357	70	335	200	465	142	407
12,000	335	142	477	120	455	250	585	192	527
15,000	455	229	684	210	665	337	792	282	737
20,000	655	374	1,029	385	1,040	482	1,137	457	1,112
30,000	1,105	704	1,809	785	1,890	812	1,917	857	1,962
50,000	2,105	1,444	3,549	1,685	3,790	1,552	3,657	1,757	3,862
80,000	3,755	2,674	6,429	3,185	6,940	2,782	6,537	3,257	7,012
100,000	4,955	3,574	8,529	4,385	9,340	3,682	8,637	4,457	9,412
150,000	7,500	5,824	13,324	7,385	14,885	5,932	13,432	7,457	14,957
200,000	10,000	8,324	18,324	10,885	20,885	8,432	18,432	10,957	20,957
300,000	15,000	13,324	28,324	17,885	32,885	13,432	28,432	17,957	32,957
400,000	20,000	18,324	38,324	24,885	44,885	18,432	38,432	24,957	44,957
500,000	25,000	23,324	48,324	31,885	56,885	23,432	48,432	31,957	56,957
1,000,000	50,000	48,324	98,324	66,885	116,885	48,432	98,432	66,957	116,957

Tabell II.

Inländska aktiebolag och solidariska bankbolag. (3 §.)

När den till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Inkomst- och för- mögenhets- skatt,	Enligt propositionen.		Enligt delegerades förslag.	
		Extra inkomst- och för- mögenhets- skatt,	Summa av inkomst- och för- mögenhets- skatt samt extra inkomst- och för- mögenhets- skatt,	Extra inkomst- och för- mögenhets- skatt,	Summa av inkomst- och för- mögenhets- skatt samt extra inkomst- och för- mögenhets- skatt,
i procent av det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet.					
överstiger 5 men ej $5\frac{1}{3}$ %	2.75	1.41	4.16	0.36	3.11
» 7 » » $7\frac{1}{3}$ »	3.05	1.59	4.64	1.56	4.61
» 10 » » $10\frac{1}{3}$ »	3.50	1.86	5.36	1.83	5.33
» 15 » » $15\frac{1}{2}$ »	4.10	2.22	6.32	2.20	6.30
» 20 » » 21 »	4.60	2.52	7.12	2.65	7.25
» 30 » » 32 »	5.10	2.82	7.92	3.15	8.25
» 50 » » 55 »	5.45	3.03	8.48	3.50	8.95
» 80 » » 85 »	5.65	3.15	8.80	3.80	9.45
» 100 %	5.85	3.27	9.12	4.00	9.85

